

ہمدردانِ حسینؑ

دہ کھزار آیت اللہ سی
سید علی خامنہ ای مدظلہ العالی
تخلیص مبارکات سے سیامان معصوم علیہ السلام

مجموعہ ۱۳۵۱ ہجری

انتشارات انقلاب اسلامی

همرزمان حسین (علیه السلام)

ده گفتار از حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله العالی)
در تحلیل مبارزات سیاسی امامان معصوم (علیهم السلام)
محرم ۱۳۵۱ هجری شمسی، هیئت انصارالحسین تهران

ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی
وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)

نوبت چاپ: سی و هشتم، تابستان ۱۴۰۳

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۱۸-۳۲-۶

نشانی: تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان فلسطین جنوبی، خیابان شهید صالحی، شماره ۲۶

مرکز پخش: ۰۲۱۶۶۴۰۵۱۰۰

فروشگاه قم: ۰۲۵۳۷۷۰۲۱۰۰ | فروشگاه مشهد: ۰۵۱۳۲۲۸۱۲۲۵-۷

www.KhameneiBook.com

پست الکترونیکی: Info@Book-khamenei.com

سامانه پیام کوتاه: ۱۰۰۰

ویرایش این کتاب بر اساس قواعد ویراستاری

دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) انجام شده است.

سرشناسه: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - .

عنوان و نام پدیدآور: همرزمان حسین (علیه السلام)، ده گفتار در تحلیل مبارزات سیاسی امامان معصوم (علیهم السلام)

حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله العالی)، محرم ۱۳۵۱ هجری شمسی

مشخصات نشر: تهران: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۴۱۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۱۸-۳۲-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - دیدگاه درباره‌ی چهارده معصوم

موضوع: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - پیام‌ها و سخنرانی‌ها

موضوع: سیاستمداران - ایران

شناسه‌ی افزوده: محقادی، علی، ۱۳۷۱ -، گردآورنده

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۹۸۸ ج/۱۶۹۲ DSR

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۹۰۸۰۷۱

مُقدمه

دوام سلطه و حکومت خلفای جور در طول قرون متمادی، بتدریج به این باور عمومی حتی نزد غالب متفکران انجامید که اساساً مبارزه با ظلم و ظالم و تشکیل حکومت اسلامی برای تحقق عدلی و عملی دین، وظیفه و تکلیفی است که ائمه‌ی معصومین (علیهم‌السلام) یعنی جانشینان راستین سید المرسلین (صلی‌الله‌علیه‌وآله) جز در یکی ادوار - که جلوه‌ی بارز آن، قیام حضرت اباعبدالله الحسین (علیه‌السلام) و مبارزه‌ی رودررو با طاغوت زمان در حماسه‌ی عاشورا است - تلاشی عملی برای ایفای آن مبذول نداشته‌اند، هرچند این سکوت و سکون، به سبب فشار فرساینده‌ی حاکمان و عمل به وظیفه‌ی اسلامی تقیّه بوده باشد.^۱ از این رو، ائمه‌ی هدی (صلوات‌الله‌علیهم)، در نگاه عموم مسلمین بلکه در چشم قاطبه‌ی پیروان خود، آن سلاله‌ی پاک نبی (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و اسوه‌های علم و فضیلت و عبادت حَقّند که فاقد هرگونه کنش یا تأثیر سیاسی و مبارزه با طواغیت زمان محسوب میشوند. بدیهی است که چنین تصویری، تا چه حد در سوق دادن جوامع اسلامی به خمودی و سستی و ظلم‌پذیری نقش

۱. ر.ک: گفتار دهم کتاب حاضر

مؤثر داشته است؛ هرچند از نقش زیرکانه‌ی دستگاه حکومت برای تصویر چهره‌ی ائمه‌ی اطهار (علیهم السلام) بعنوان شخصیت‌های برجسته‌ی پاک‌نهادی که راضی از اقدامات حاکمان بلکه همراه با آنان بوده‌اند نباید غافل بود.^۱ برآستی با وجود چنین پنداری، کدام شیعه‌ی راستین امامان معصوم (علیهم السلام) به خود جرئت میدهد اندیشه‌ای حتی کمتر از اندیشه‌ی آنچه در واقعه‌ی کربلا صورت گرفت در ذهن بپرورد؟ و براین اساس آیا نباید مجاهدت و فداکاری امام حسین (علیه السلام) و یارانش را منحصر به شرایط مختصّ به آن حضرت دانست؟

در مقابل این طرز تفکر غالب، حضرت آیت الله العظمی خاмене‌ای (مدظله العالی) بر پایه‌ی تحقیق و تأمل در تاریخ اسلام و با استناد به احادیث معتبر از یک سو و روایات تاریخی از سوی دیگر بر این باور است که تمام پیشوایان دین (علیهم السلام) پس از قیام عاشورا تلاش وسیعی را برای مبارزه با حکومت ظلم و براندازی آن و تشکیل حکومت نبوی (صلی الله علیه و آله) سازمان داده‌اند، گرچه این تلاشها به اقتضای شرایط مختلف ناسی از قهر و سلطه‌ی حاکمان جبار، اکثراً به شکل غیر آشکار صورت می‌گرفته است. بر این اساس، امامان معصوم - از امام سجّاد تا امام عسکری (علیهم السلام) - همگی مجاهدانی بوده‌اند که از هیچ‌گونه اقدام عملی رودررو، تشکیلاتی، تبیینی و مانند آن با قصد حاکم کردن ارزشهای الهی با تشکیل حکومتی که خود در رأس آن قرار گیرند، فروگذار نکرده‌اند، و بنابراین همگی همگامان و «هم‌زمان امام حسین (علیه السلام)» و در جبهه‌ی واحد با آن مظهر مبارزه با

حکومت ستمگران قرار میگیرند.^۱ در این نگرش به حیات و اقدامات جانشینان بر حق پیغمبر (صلی الله علیه وآله)، همه‌ی آنان «مجاهدین فی سبیل الله» اند یعنی در هر لحظه و زمان در حال مبارزه با دشمن در راه وصول به مقصدند.^۲

بتلخی باید اعتراف کرد آنچه طواغیت زمانه یعنی عبدالملک و هشام و منصور دوانیقی و هارون الرشید و امثال آنان از سیره و روش حقیقی ائمه‌ی طاهریں (علیهم السلام) فهمیدند و دریافتند، پیروان امامان همام در قرون متمادی درک نکردند و نشناختند.^۳

این نگرش واقعی به تاریخ و سیره‌ی پیشوایان دین، مستند به شواهد و قرائن آشکار، باور عمومی پیش گفته را به چالش میکشد و عموم مسلمانان بویژه پیروان شیعیان هادیان دین را به اقتدا به آن مقتدایان و تأسی به آن اسوه‌ها فراخواند.^۴

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله العالی) با خلق تعبیر «انسان ۲۵۰ ساله»، معصومین پس از رسول اکرم (صلی الله علیه وآله) را به منزله‌ی یک انسان میدانند که از سال ۱۱ تا ۲۶۰ هجری قمری همواره در حال «جهاد» با ظلم و انحراف، و مبارزه‌ی سیاسی حادّ ممتد با طواغیت است.^۵ گرچه صورت و قالب این مبارزه به تبع شرایط مختلف و به اقتضای زمینه‌های متفاوت، مختلف و متفاوت بوده؛ گاهی صلح کرده، گاه به جنگ مسلحانه پرداخته، گاه به مبارزه‌ی تشکیلاتی پنهانی برای براندازی حکومت ظلم

۱. رک: صفحه‌ی ۲۳۶ کتاب حاضر

۲. رک: صفحات ۱۱۱ و ۱۱۲ کتاب حاضر

۳. رک: صفحه‌ی ۱۷۱ کتاب حاضر

۴. رک: صفحه‌ی ۱۵ کتاب حاضر

۵. رک: صفحات ۵۹ تا ۶۱ کتاب حاضر

روی آورده و در مواردی کسانی را به جهاد و جنگ مسلحانه ترغیب کرده یا از آنان پشتیبانی مالی نموده است.^۱ از این رو، این نگرش کلامی صحیح و استوار در میان متفکران شیعه که همه‌ی معصومین (علیهم السلام) نور واحدند، به وحدت در مسئله‌ی مهم جهاد و مبارزه با دشمن نیز توسعه می‌یابد،^۲ و لذا مخاطبه‌ی با هر یک از ائمه‌ی هدی (علیهم السلام) و گواهی به جهاد حقیقی او در راه خدا - اشهد انک جاهدت فی الله حق جهاده^۳ - معنی می‌یابد.^۴

اندیشه‌ی مبارزه با حکومت جور به قصد براندازی آن و تشکیل حکومتی بر پایه‌ی ارزشهای الهی که پیام سیره‌ی پیشوایان معصوم (علیهم السلام) است، درسی برای اهل ایمان در دوران سیطره‌ی طاغوت بر کشور اسلامی ایران نیز داشت. حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) که در سال ۱۳۵۰ به این بیان در زندگی ائمه (علیهم السلام) پی برده بودند: «اول بار، این فکر برای بنده در سال ۱۳۵۰ و در دوران محنت بار یک امتحان و ابتلا دشوار پیدا شد... در مجامع مختلف و در مواجهه‌ی با ا فشار گوناگون با تبیین این واقعیت مستحکم زندگی ائمه‌ی معصومین (علیهم السلام)، بذر واقعی حرکت و تکاپو برای ایجاد حکومت اسلامی را در دل و ذهن مشتاقان می‌افشانند. بر این اساس یکی از وجوه و مظاهر مبارزه‌ی ایشان با حکومت و سلطنت شاه، تبیین این حقایق اصیل اسلامی

۱. رک: صفحات ۶۴ و ۶۵ کتاب حاضر

۲. رک: صفحه‌ی ۶۰ کتاب حاضر

۳. مفاتیح الجنان، زیارت امین الله

۴. رک: صفحه‌ی ۹۶ کتاب حاضر

۵. در افتتاحیه‌ی کنگره‌ی جهانی حضرت رضا (ع) در مشهد ۱۳۶۵/۴/۲۸

است که نتیجه‌ی آن، بیداری دل و ذهن مخاطبان و توجه به وظیفه‌ی سرنگونی رژیم طاغوت بود.

کتاب حاضر مجموعه‌ی ده سخنرانی معظّم‌له در باب عنصر مبارزه در سیره‌ی ائمه‌ی معصومین (علیهم‌السلام) است که در محرم سال ۱۳۹۳ هجری قمری برابر با بهمن ۱۳۵۱ هجری شمسی - که فضای اختناق ستم‌شاهی و فشار و سرکوب مبارزان توسط ساواک رژیم بیدادگر پهلوی به اوج خود رسیده بود - در هیئت «انصارالحسین (علیه‌السلام)» تهران ایراد شده است.

معظّم‌له در این سلسله سخنرانی‌ها، درباره‌ی اهمّیت شناخت صحیح امامان و توطئه‌ی دشمنان برای تحریف چهره‌ی مبارزات آنان، معنای جهاد و مقصود از مجاهدت ائمه (علیهم‌السلام) سخن گفته‌اند و وحدت شخصیت معصومین (علیهم‌السلام) در امر جهاد و حیانت‌آمیزی امام سجّاد، امام باقر، امام صادق و امام کاظم (علیهم‌السلام) را تبیین کرده و با طرح «انسان ۲۵۰ ساله»، مراد از آن را توضیح داده‌اند. سپس به بیان حقیقت فعالیت‌های سیاسی آشکار امامزادگان از قبیل زیدبن علی (علیه‌السلام) پرداخته‌اند، و سپس وجه توجه ائمه (علیهم‌السلام) به شعرای مجاهد و برخورد سخت با علمای درباری را بیان کرده و مقصود از تقیه را شرح داده‌اند.

اینک مؤسسه‌ی پژوهشی - فرهنگی انقلاب اسلامی (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)) مجموعه‌ی متن سخنرانی‌ها را که پس از پیاده‌سازی از سند صوتی، ویرایش و تنظیم شده است، در اختیار خوانندگان ارجمند، جویندگان راه و روش واقعی ائمه‌ی هدی (علیهم‌السلام) قرار می‌دهد.

در تنظیم متن سخنرانی‌ها، به دلیل فقدان سند صوتی از گفتار نهم و دهم، به متن پیاده شده‌ی آن دو گفتار که در زمان ایراد بیانات تولید شده، اکتفا شده است.

این مؤسسه از همه‌ی خوانندگان ارجمنند تقاضا میکند در صورت دسترسی به نوارهای صوتی سخنرانی‌های معظّم له یا دست‌نوشته‌های ایشان در سالهای قبل، نسخه‌ای از آن را در اختیار این مؤسسه قرار دهند.

امید است انتشار این کتاب، چراغ راهی برای شناخت حقیقی ائمه‌ی اطهار (علیهم‌السلام) برای اقتدا و تأسی به آن بزرگواران در تحقق حکومت اسلام در همه‌ی جهان باشد. ان شاء الله

و من الله التوفیق

www.ketab.ir

گفتار اول: گونه‌های مختلف بحث درباره‌ی مسئله‌ی امامت

ابعاد مختلف بحث امامت	۴
الف) بحث درباره‌ی ضرورت امامت	۴
ب) بحث درباره‌ی جنبه‌ی سیاسی امامت (ص)	۴
ج) بحث درباره‌ی شرایط و اوصاف امامت	۶
د) بحث درباره‌ی نقش امامان و موضعشان در نظام اسلامی	۱۱
فواید دانستن خط سیر امام و میزان موفقیت او	۱۳
رابطه‌ی امام و پیرو؛ رابطه‌ی اقتداکننده و مقتدا	۱۵
ضرورت شناخت روش ائمه (ع) در برابر شیعیان، خلفا و علمای درباری	۱۷

گفتار دوم: اهمیت شناخت چهره و سیره‌ی حقیقی ائمه (ع)

کم‌اطلاعی شیعیان از سیره‌ی سیاسی و اجتماعی ائمه (ع)	۲۶
دو فایده‌ی شناخت امامان (ع)	۲۷
۱) آموختن روش زندگی از ایشان	۲۸
۲) برانگیخته شدن و ایجاد اعتماد بنفس مذهبی	۳۱
دوروش دشمنان یک ملت برای از بین بردن قهرمانان ملتها	۳۵
۱) به فراموشی سپردن نام آن قهرمان و ممنوع کردن یاد او	۳۵
۲) تحریف چهره‌ی آن قهرمان	۳۷
بهره‌ی کامل نبردن ما از دو فایده‌ی شناخت امام	۳۹

- ۴۲ ..... شواهدی به منظور ابطال احتمال سازشکار بودن ائمه (ع)
- ۴۵ ..... فهرستی از بحثهای آینده‌ی کتاب

گفتار سوم: فلسفه و هدف امامت

- ۵۴ ..... ضرورت شناخت سیما و سیره‌ی امامان، نه مشخصات شناسنامه‌ای شان
- ۵۷ ..... اولین گام برای شناخت ائمه (ع)؛ باورکردن ناآگاهی خود از سیره‌ی ایشان
- ۵۹ ..... ضرورت شناخت سیره‌ی ائمه (ع) به عنوان یک «انسان ۲۵۰ ساله»
- ۶۶ ..... فلسفه و هدف امامت
- ۶۷ ..... دو هدف پیامبر(ص)؛ ایجاد انقلاب در یک جامعه‌ی منحرف
- ۶۸ ..... تلاش پیامبر اکرم(ص) در ایجاد جامعه‌ی اسلامی
- ۷۱ ..... مقررات اسلامی برای ایجاد جامعه‌ی اسلامی
- ۷۲ ..... بقای قوانین اسلام بعد از رحلت پیامبر(ص)
- ۷۳ ..... دو وظیفه‌ی امام بعد از پیامبر(ص)
- ۷۷ ..... ضرورت تلاش امام برای بازنگیری منصب رهبری
- ۷۹ ..... انتقال دو منصب پیامبر(ص) به سیدالمرئوسین (ع)
- ۸۱ ..... ویژگی شیعه‌ی حقیقی؛ شناخت وظیفه‌ی امام و حرکت کردن در پی او
- ۸۲ ..... «مؤمن زیستی» و «مؤمن آفرینی»؛ از خصوصیات شیعه‌ی همان ائمه (ع)

گفتار چهارم: انسان ۲۵۰ ساله‌ی مبارز

- ۸۸ ..... دو منصب امام؛ تبیین دین و رهبری جامعه
- ۹۱ ..... وظیفه‌ی امام؛ مبارزه برای به انجام رساندن دو منصب خود
- ۹۴ ..... دو وظیفه‌ی امام نسبت به مکتب و جامعه
- ۹۵ ..... سیره‌ی ائمه (ع)؛ سیره‌ی یک مبارز یا یک سازش‌کار؟
- ۹۶ ..... انسان ۲۵۰ ساله‌ی مبارز
- ۹۷ ..... به شهادت رسیدن ائمه (ع)؛ دلیل اجمالی مبارز بودن ایشان
- ۱۰۰ ..... منظور از جهاد و توصیف اقدامات امامان (ع)
- ۱۰۱ ..... دو تفسیر غلط و یک تفسیر صحیح از جهاد
- ۱۰۱ ..... یک تفسیر غلط از جهاد؛ جهاد بودن هر تلاشی

۱۰۴	تفسیر غلط دیگر از جهاد؛ جهاد یعنی مبارزه‌ی مسلحانه
۱۰۵	تفسیر صحیح از جهاد؛ مبارزه‌ی با دشمن
۱۰۸	جهاد مالی
۱۰۹	جهاد شعری کُمیت
۱۱۱	جهاد مسلحانه
۱۱۱	معنای صحیح جهاد
۱۱۱	جهاد بودن تمام اقدامات ائمه (ع)

✦ گفتار پنجم: دورانه‌های چهارگانه‌ی امامت ✦

۱۱۸	چهار دوره‌ی حیات انسان ۲۵۰ ساله
۱۱۸	دوره‌ی اول؛ دوره‌ی صبر
۱۱۹	دو گزینه در برابر امیرالمؤمنین (ع) پس از غضب خلافت
۱۲۴	دوره‌ی دوم؛ دوره‌ی تشکیل حکومت اسلامی
۱۲۵	مخالفت امام علی (ع)
۱۲۷	دوره‌ی سوم؛ دوره‌ی ایجاد تشکیلات جهاد برای قیام
۱۳۵	دوره‌ی چهارم؛ دوره‌ی مبارزه‌ی تشکیلاتی با قتل‌اند

✦ گفتار ششم: بررسی برهه‌ی آغازین دوره‌ی چهارم امامت ✦

۱۴۸	تقسیم دوران ۲۵۰ ساله‌ی امامت به چهار دوره
۱۵۰	دو اقدام ائمه (ع) در دوره‌ی چهارم امامت
۱۵۰	۱) احیای مبانی فکری اسلام
۱۵۳	۲) تشکیل و اداره‌ی یک حزب مذهبی-سیاسی مخفی
۱۵۹	تلاش امام سجّاد (ع) برای افزایش جمعیت شیعه
۱۶۱	بهره‌گیری امام باقر (ع) از ضعف امویان
۱۶۵	به دنبال تشکیل حکومت بودن امام باقر (ع)
۱۶۶	شرح ماجرای حضور امام باقر (ع) در شام
۱۷۳	مبارزه‌ی همه‌جانبه‌ی امام سجّاد (ع) تا امام عسکری (ع) با دستگاه خلافت
۱۷۴	دستور هشام برای زندانی کردن امام باقر و امام صادق (ع) در شام
۱۷۵	دو دوره‌ی زندگی مبارزاتی امام صادق (ع)

- ۱۸۰ ..... نهضت عاشورا؛ مادر تمامی نهضتها در طول تاریخ شیعه
- ۱۸۲ ..... ذکر مصیبت حضرت علی اکبر(ع)

✦ گفتار هفتم: حیات سیاسی امام صادق(ع) ✦

- ۱۸۸ ..... وجود اطلاعات زیاد، در کنار مطالب گمراه کننده درباره‌ی امام صادق(ع) ....
- ۱۸۹ ..... ضرورت فعالیت‌های فکری قبل از مبارزات و هنگام آن
- ۱۸۹ ..... شروع جریان فکری شیعه از زمان امام حسن(ع) .....
- ۱۹۱ ..... تحلیل قیام امام حسین(ع) .....
- ۱۹۳ ..... هدف اصلی امام حسین(ع)؛ تجدید انقلاب اسلامی پیامبر(ص) .....
- ۱۹۴ ..... دو مسئولیت امام سجاد و امام باقر(ع) .....
- ۱۹۴ ..... امام صادق(ع) ادامه دهنده‌ی روش پدر .....
- ۱۹۵ ..... دلیل تشکیل ندادن حکومت توسط امام صادق(ع) .....
- ۱۹۷ ..... سخت شدن کار امام صادق(ع) با تحکیم موقعیت بنی عباس .....
- ۱۹۹ ..... اقدام علمی امام صادق(ع) برای ترویج تشیع .....
- ۲۰۱ ..... روایتی از آثار تبلیغات منسوب به امام صادق(ع) .....
- ۲۰۶ ..... کم بودن جمعیت شیعیان واقعی در زمان امام صادق(ع) .....
- ۲۰۸ ..... قیام زیدبن علی در نظر معصومان(ع) .....
- ۲۰۹ ..... موضع امام صادق(ع) نسبت به قیام محمدبن عبدالله .....
- ۲۱۲ ..... شواهدی بر عدم مخالفت امام صادق(ع) با قیام برضد خلفای جور .....
- ۲۱۴ ..... مواضع امام صادق(ع) در برابر خلفای زمان .....
- ۲۱۷ ..... وجود روایاتی مبنی بر برخورد‌های تند امام صادق(ع) با خلیفه .....
- ۲۲۳ ..... دو ضربه‌ی امام صادق(ع) به منصور بعد از شهادتشان .....
- ۲۲۳ ..... (۱) وصیت برای گریه‌ی برایشان در منی .....
- ۲۲۵ ..... (۲) گرفتن بهانه از منصور با معرفی چند وصی در وصیت نامه .....
- ۲۲۶ ..... سیره‌ی امام کاظم(ع) .....
- ۲۲۹ ..... تأکید کنایی امام کاظم(ع) بر اختصاص حق خلافت به ایشان، در حضور هارون .....
- ۲۳۰ ..... بازتعریف مرزهای فدک توسط امام کاظم(ع) در برابر هارون .....
- ۲۳۴ ..... وضعیت شیعیان در زمان موسی بن جعفر(ع) .....
- ۲۳۵ ..... ضرورت استغفار از قضاوت‌های اشتباه درباره‌ی ائمه(ع) .....

همه‌ی امامان (ع)؛ هم‌رزم امام حسین (ع)	۲۳۶
ذکر مصیبت حضرت عباس (ع)	۲۳۷
گفتار هشتم: اقدامات حادّ ائمه (ع) و برخورد با علما و شعرای درباری	
جعلی بودن روایات مبنی بر سازش‌کار بودن ائمه (ع)	۲۴۴
ترجیح روایات بیانگر شجاعت ائمه (ع) در برابر خلفا بر روایات مخالف آن	۲۴۵
وجود رگه‌های فعالیت‌های مبارزاتی در زندگی ائمه (ع)	۲۴۸
رفتار خشن خلفا با ائمه (ع)؛ دلیلی بر وجود فعالیت‌های حادّ ایشان	۲۵۳
بحث مهمّ برخورد ائمه (ع) با علما و شعرای زمان خود	۲۵۴
علما؛ سررشته‌داران فکر و فرهنگ در تاریخ اسلام	۲۵۵
به‌کارگیری محدثان درباری توسط معاویه	۲۵۸
نمونه‌هایی از روایات دروغین	۲۶۰
استفاده‌ی همه‌ی قلم‌نویسان و نگاراز روحانی‌های درباری	۲۶۶
محمّد زُهری؛ یکی از روحانی‌های درباری	۲۶۷
عبدالله عمر؛ در خدمت اهداف معاویه	۲۷۲
استقبال زُهاد و عُباد از منصور عباسی	۲۷۲
برخورد خشن ائمه (ع) با علمای درباری	۲۷۳
گفتار صریح امام باقر (ع) به عکرمه	۲۷۴
دور روایت در بیان سرسپردگی زُهری به دربار خلیفه	۲۷۶
تازیانه‌های موعظه‌ی امام سجّاد (ع) بر زُهری	۲۷۸
بهره‌گیری ائمه (ع) از شعرای مجاهد شیعه	۲۸۵
برخورد ائمه (ع) با شعرای درباری و تشویق شعرای متعهد	۲۸۹
نقش‌گریه در پیشرفت اسلام	۲۹۱
ذکر مصیبت ابا عبدالله (ع) توسط دعبل در حضور امام رضا (ع)	۲۹۲

گفتار نهم: امامزادگان انقلابی

مسئله‌ی مهم و پرابهام امامزادگان انقلابی	۲۹۷
دو قضاوت در مورد امامزادگان انقلابی	۲۹۸
۱) صحیح بودن انقلاب‌های امامزادگان	۲۹۸

- ۲۹۹ ..... نادرست و تندروانه بودن اقدامات امامزادگان
- ۳۰۰ ..... نادرست بودن قضاوت دَوم
- ۳۰۱ ..... تهمتهای حکومت‌های ظالم؛ دلیل اصلی بدنام شدن امامزادگان انقلابی
- ۳۰۶ ..... تقسیم امامزادگان انقلابی به دو دسته
- ۳۰۷ ..... (۱) امامزادگان دنیاگرا
- ۳۱۳ ..... (۲) امامزادگان دین‌دار و حق‌طلب
- ۳۱۳ ..... زید بن علی بن الحسین
- ۳۱۷ ..... اهداف زید از قیام و نظر امامان (ع) درباره‌ی او
- ۳۲۳ ..... بررسی روایات وارد شده در مذمت زید
- ۳۲۸ ..... شکل‌گیری فرقه‌ی زیدیته پس از شهادت زید

✽ گفتار دهم: تقیه ✽

- ۳۳۳ ..... دلیل اهمیت بحث از تقیه
- ۳۳۴ ..... مسلم بودن اصل تقیه در مکتب تشیع
- ۳۳۶ ..... نبود واژه‌ای در فارسی برای معنای دقیق کلمه‌ی «تقیه»
- ۳۳۶ ..... تصوّر غلط مردم از تقیه
- ۳۳۷ ..... تمثیلی برای بیان تفاوت معنای صحیح با برداشته نادرست تقیه
- ۳۴۰ ..... تقیه در آیات و روایات؛ وسیله‌ای صحیح برای رسیدن به اهداف
- ۳۴۱ ..... شرایط تحقق صحیح تقیه
- ۳۴۱ ..... (۱) حفظ نظم و مراقبت کردن از اصول و برنامه‌ی مقرر
- ۳۴۲ ..... (۲) استتار و کتمان
- ۳۴۲ ..... (۳) انجام کار به صورت تشکیلاتی
- ۳۴۴ ..... نمونه‌هایی از رفتارهای سری و از روی تقیه در روایات
- ۳۴۴ ..... (۱) روش مخصوص و رمزی برای نامه‌نگاری
- ۳۴۶ ..... (۲) تشکیلات مستحکم
- ۳۴۸ ..... (۳) ارسال نامه‌های سری
- ۳۵۱ ..... اثبات روایی تقیه نام داشتن کارهای تشکیلاتی
- ۳۵۱ ..... (۱) دستورنامه (ع) برای داشتن ارتباط تشکیلاتی با ایشان
- ۳۵۲ ..... (۲) تشکیلاتی مستتر همچون دژی مستحکم

۳	وجود منصبی به نام «باب» برای اصحاب خاص ائمه (ع)	۳۵۳
۴	وجود یاران مخفی برای امامان (ع)	۳۵۶
۵	توصیف تقیه به مجاهدت	۳۵۸
۶	تقیه؛ نعل واژگونه زدن برای فریب دشمن	۳۶۱
	نادرست بودن توصیف تقیه به کار نکردن	۳۶۵
	توأم بودن تقیه با عمل و جهاد	۳۶۵
	نمایه ها	۳۷۱
	آیات	۳۷۱
	احادیث معصومان (ع)	۳۷۲
	نقلهای تاریخی	۳۷۶
	نقلهای دروغین	۳۷۷
	اشعار	۳۷۷
	موضوعات	۳۷۸
	اشخاص، گروهها و	۳۸۵
	اماکن، کتب، حوادث و	۳۹۰
	کتابنامه	۳۹۳